

I tinerari Monturiol a Barcelona

crònica

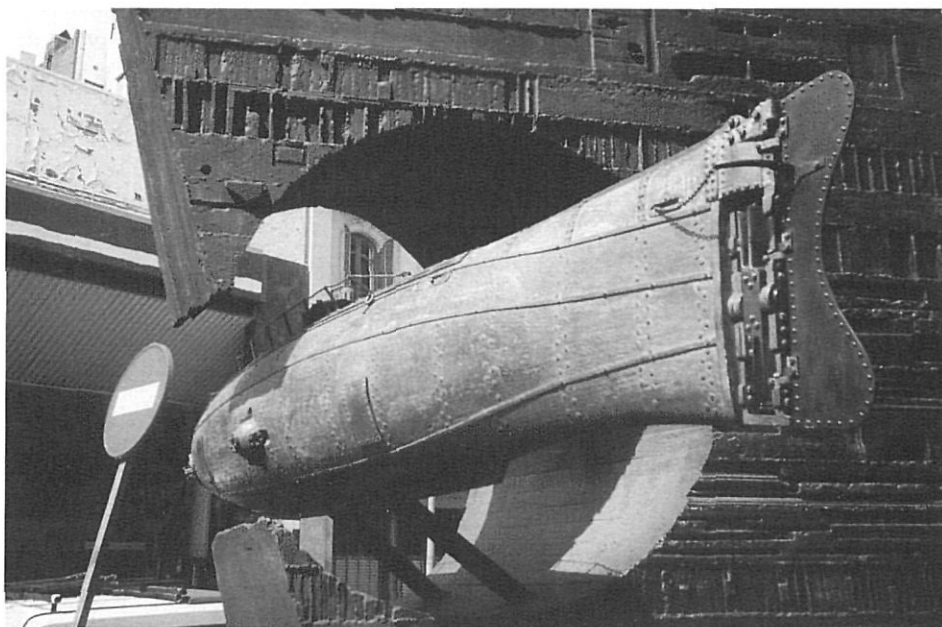
El 28 de juny de 1856 Narcís Monturiol avarà l'Ictineu al port de Barcelona per realitzar les primeres proves de la navegació submarina. Durant molt temps s'havia dit que la ciutat cap i casal vivia d'esquenes a la seva façana litoral. Darrerament, Barcelona ha remodelat el seu front litoral i ha potenciat l'oferta lúdica i de serveis dels molls de la Fusta i el Port Vell. Entre d'altres exemples, destaca la modernització del Museu Marítim, la creació de l'Aquàrium, el més exhaustiu del món en temàtica mediterrània i el recentment inaugurat Museu d'Història de Catalunya. Val a dir que en alguns d'aquests equipaments, i en altres llocs de la ciutat, es fa ressò de l'enginy creatiu i la tenacitat del figuerenc Narcís Monturiol.

Submarí de reclam en un restaurant del Maremagnum.

Escultura a Narcís Monturiol, a Barcelona, de Josep Maria Subirachs (1963).

1. La ruta *monturioliana* de Barcelona comença a l'*escultura de Josep Ma. Subirachs*. A l'avinguda

Diagonal, davant la parada de metro Verdaguer podeu visitar una reproducció de l'Ictineu a escala 1:7 realitzada l'any 1963. L'any passat, uns desconeguts robaren la popa metàl·lica d'aquest monument.

2. En el *Museu d'Història de Catalunya*, a la tercera planta s'exhibeix una *rodanxa interactiva* de l'Ictineu de Monturiol. El visitant pot manipular la roda de timó d'aquest submarí i imaginar-se mars virtuals a través de l'ull de bou. La posada en escena resol elegantment, gràcies als miralls, la sensació d'aigua i la il·lusió cilíndrica del buc. Al costat, hi ha una breu referència a

Monturiol i a alguna de les aportacions que va fer a l'art de navegar sota l'aigua, com el sistema de purificació d'aire de l'Ictineu II.

3. *La rèplica a mida real de l'Ictineu II.* Fou emprat a la pel·lícula *Monturiol, el senyor del mar*, i a hores d'ara es troba instal·lat davant de l'Imax Port Vell. Des del punt de vista estètic, és molt interessant, però no hi ha cap placa ni inscripció on consti de què es tracta i qui ho va idear. Cal felicitar-nos ja que no presenta grafitis ni cap altre tipus de vandalisme, però ens preocupa la seva conservació ja que està sotmès a la dictadura de la meteorologia. Molt a prop seu, una proa de submarí serveix de reclam publicitari del bar-restaurant Dive! d'Steven Spielberg.

4. *El Museu Marítim.* El magnífic edifici gòtic de les drassanes reials va remodelar el seu contingut museogràfic l'any 1995. Des d'aquest moment, i

Rodanxa interactiva de l'Ictineu al Museu d'Història de Catalunya.

Rèplica de l'Ictineu II davant de l'Imax, al Port Vell.

integrats en l'exposició *La gran aventura del mar*, Monturiol i la seva obra es presenten d'una forma impactant. Per un costat, un passadís recrea l'interior de l'Ictineu amb conjunt de planxes de coure, tubs i aparells de

mesura. S'exhibeixen les maquetes dels dos Ictineus. En la sala annexa es mostra la rèplica de l'Ictineu I, a mida real, utilitzat també en la pel·lícula de Francesc Bellmunt. Aquesta nau està en un fons submarí simulat acompanyat per bussos, escafandres i restes de vaixells enfonsats. El resultat és ben atractiu.

5. *El museu de la Ciència* mostra una maqueta de l'Ictineu prop del bar, que forma part de l'exposició permanent. És un lògic complement del submarí Barcelona, que havia servit a l'Armada i que actualment s'exhibeix en l'espai exterior del museu.

JOSEP M. DACOSTA